

BARS.

HIRDETÉSEK

Negyhasásos post-sor egyszeri közlésért 14 fill.
készenlért 12 fill., többszöriért 10 fill. fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásár 10 fillér.

Hivatalos hirdetmények

100 szögig 2 kor. 60 fill., azontul minden szó 2
fillérjével számítatik.

A nyiltérben:

minden négyhasásos garmond-sor díja 30 fillér.
Velünk fizetendőben levő hirdető-irodák, elő-
fizetők, vagy a gyakori hirdetők tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer

→ vasárnap reggel. ←

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba

(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

Tudnivalók

a december hó 12-iki közgyűlésen résztvevő garamvidéki megyebizottsági tagok részére.

A megyei párt szervező bizottsága minden szükséges intézkedést megtett arra nézve, hogy a gyűlésen mindenki megjelenhessen. Akik vasuton utaznak, azokat Garam-Szent-Benedeken, illetőleg a Kovácsi állomáson elegendő számú fogat várja, erre mindenki biztosan számíthat. A ki távolabb lakik a vasutól, jöjjön le meg esetleg szerdán este Lévára; szállásról a szervező bizottság gondoskodik, az illetőnek csak jelentkezni kell akár előzetesen, akár megérkezése alkalmával. A visszautazásnál ugyancsak gondoskodik a szervező bizottság szállásról és minden szükségéről.

A visszautazást illetőleg, ha a közgyűlés a kellő időben ér véget, a szokott vonattal (délután 3 órakor) utazhatnak vissza a bizottsági tagok, ellenkező esetben délután 6 óra 30 perckor Garam-Szent-Benedek állomásról külön vonat fog indulni.

A tartózkodási helyükről kocsin érkező bizottsági tagok a Kovácsiban illetőleg Garam-Szent-Benedeken várakozó fogatokra szállhatnak át.

A megyei párt elnöksége.

A székhely-kérdés anyagi oldala.

Sok, — de csak látszólagos — nehézséget szoktak felvetni az érdekeltek és kislelkűek a megyei székhely áthelyezése ellen. Ilyen nehézség szerintük az anyagi oldal. Tudniillik, hogy a vármegyét újabb pótadóval terhelné az áthelyezés. Ez bizony csak üres ijesztésszámba mehet, mert tudvalevő, hogy Léva város az uradalom támogatásával egy 200,000 koronát érő objektumot ajánlott fel a vármegye céljaira: a várkastélyt, a vármegye egész területét a hozzá tartozó épületekkel együtt. A várkastély maga több helyiséget szolgáltat, mint a mostani maróti székház; a közgyűléseket addig is, míg a várkastély megfelelőleg átalakítható, a városháza dízstermében lehetne tartani, amelyben nagyon kényelmesen elfér az egész bizottság, míg a mostani székház gyűlésterme a bizottság egy harmadának sem elegendő. Az esetleges átalakítás sem terhelné a vármegyét, mert a mostani székházának értékesítéséből — mondjuk katonaság elhelyezése által — bőven kikerülnének az átalakítás költségei. — Azon esetben, ha a törvényszék és pénzügyigazgatóság is át — illetőleg visszahelyeztetnék, a város készséggel ad megfelelő telket, az illető épület felemelése természetesen az illető kormányzati ág tárcájából történik. A vármegyét tehát épen semmi anyagi veszteség nem fenyegeti. Az államkincstár pedig nyer rajta, ha pl. Léván a pénzügyigazgatóságnak megfelelő palotát épített, nyer pedig a kiküldetési díjak megtakarítása által. Egy szakember számítása szerint az államkincstár évente 40,000 koronát fizet rá arra, hogy a pénzügyigazgatóságot átvitték Aranyosmarótra. Ez is anyagi oldal, mely nemcsak egy kis várost, de az egész országot érinti. Vannak még más anyagi oldalak is. Hát az milyen tőkének felel meg, az a kiadás,

hogy a család aranyosmaróti tisztviselő más városban kénytelen neveltetni gyermekeit? Ha kiszámítanók, szép tőkét tenne ki azon kiadás is, mely a garami járás népére hárul, mikor kocsin kell bevitetnie magát Aranyosmarótra, ha a törvényszéknél, vagy pénzügyigazgatóságnál akad dolga. Pedig ezen két fórum ügyeinek háromnegyedét a garami vidék szolgáltatja. Ne beszéljen hát az ellenpárt anyagi nehézségekről, melyek nem léteznek, mert ha az anyagi oldalt feszegetjük, az is a mi igazságunk mellett szól.

Fölmerült még az a kérdés, hogy miért épen Léva város követeli a megyei székhely jogát. Itt tévedés van, nem Léva város követeli ezt, de a Garam vidéke, és különösen a közigazgatás, az autonóm vármegyei élet követeli. A Garam vidékének az a város felel meg, ahol terményeit értékesíti, szükségét beszerzi, ahol gyermekeit nevelteti. Követeli a közigazgatás a fentebb említett okoknál fogva. Követeli az autonóm megyei élet, mely csak ott lehet igazi, csak ott tehet és alkothat valamit, ahol a vármegye közönsége tényleg és valósággal képviselve van. Eddig — hacsak kivételes esetekben föl nem vonult a garami vidék is — a vármegye életét az aranyosmaróti honoratiorok vezették. A demokratikus értelemben vett vármegye ott nem szerepel, mert épen az anyagi és kulturális tulsúlyban levő garamvidéki nép képviselői nem mennek el a félreeső székhelyre, mert sok költségbe és még több időbe kerül, míg olyan helyen, ahová amugyis gyakran bejár, szívesen és ambícióval gyakorolná alkotmányos jogait.

Azt mondják, hogy Léva sem fekszik a megye központjában. Ugyan hát a szabálytalan, hosszú alakú vármegyének hol keressük központját. Fő kiterjedése hosszúságban esik, ennek pedig Léva felel meg, mint központ. A mértani középpontnál sokkal fontosabb és lényegbe vágóbb a könnyű megközelítés szempontja. Már itt másról, mint Léváról, szó sem lehet. Nincs még meg az ar-maróti, és a verebély-nyitrai vasut, de az áthelyezés esetén bizonyos, hogy e két vonal kiépül, még pedig azért, mert egyszerűen szólva: kifizeti magát.

A nagyobb, termékeny völgyre, illetőleg a völgyet alkotó folyó mentére esik minden vidék mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi életének sulypontja. Ahol a hegyvidék a síksággal érintkezik, oda futnak össze a természet törvényei szerint az erek, ott lüktet az élet. Tudták ezt a honfoglaló ősök, mikor Bars községet, később Lévát tették a megye székhelyévé, csak a török veszedelem elől rejtették a félreeső Ar-Marótra, a mely felé nem vezetett a zsákmányszomjas töröknek útja. A XVIII. század végén a központi kormányzat is belátta, hogy csak Léva lehet a vármegye természetes székhelye, el is rendelte a szék visszahelyezését, de csalafintasággal egypár érdekelte meghiusította. Ez is felelet arra, hogy miért épen Léva igényli a székhely jogát. Történeti alapja van ennek, de oly elfogulatlan, magasabban gondolkodó, kiváló elmék is ezt vallották, amilyen Botka Tivadar, a vármegye nagy fia volt.

A rendkívüli közgyűlés.

Dec. hó 12-ike, csütörtöki nap, jelentőség-teljes lesz Barsvármegye történetében. E napon fog Barsvármegye bizottságának többsége kifejezést adni akaratának, mely akarat egyenlő az igazsággal. A Garam vidékének közönsége át van hatva a kérdés fontosságától, és impozáns felvonulásával fogja megmutatni, hogy a dolog nem egyesek, nem egy város érdeke. Mindenesetre áldozat — tétlenségben — a jelenlegi székhelyre felvonulni, mely székhely a megye javarésztől félreesik a közlekedés szempontjából; is nehezen elérhető, de ott lesz mindenki, a megyei pártnak, az ez által képviselt eszmének legöregebb harcosai is.

Miért kellett a székhelykérdést épen most felvetni?

Az ellentétből hallottuk elhangzani azon vádat, hogy a megyei párt igen sietett a rk. közgyűlés összehívásával, hogy még a régi bizottsági tagok döntsének. Erre csak azt feleljük, hogy a kérdést most nem mi vetettük fel. Nekünk nem is alkalmas a téli idő, hogy az amugy is félreeső székhelyre felvonuljunk. Az tette szükségesé a mostani döntést, hogy a béke párti urak azt beszéltek a kormány előtt, hogy a megyei párt a bizottságnak csak csekély töredéke, hogy azzal nem is érdemes számot vetni. Eneke fogva a központban tudni óhajják, tényleg-e a megyei párt a vármegye életében. Vagy olyan vaklárma az egész, a milyennek a maróti urak állítják? Olyannak szeretnék feltüntetni a dolgot, mintha csak a 907-iki bizottság törne lándzsát az eszme mellett, mintha a garami vidék azon bizottsági tagjai, akiknek 1908-tól kezdődik a mandátumuk, más véleményen volnának. De hiszen azt Aranyosmaróton is tudják, hogy ennek a kérdésnek állandó, megdönthetetlen többsége van, mely csak növekedhetik, de fogyni nem fog soha. Hogy ezzel szemben a maróti érdekeltség — (azt illeti igazán az elnevezés) mégis a bizottság egyharmad részét tudja kiállítani, annak oka egyedül az, hogy a vármegye székhelye jelenleg Aranyosmarót.

A legfontosabb argumentum

az ellenfél kezében a nemzetiségi kérdés. Ezzel a minduntalan fenyegetőző nagy ágyuval már régebb végeztünk. Némrégiben közölt cikkünk ezzel is kimerítőleg foglalkoztak. Most is csak ennyit: komikussá válik ez a nagy argumentum, ha a tényt tekintjük, hogy Aranyos Marót a megye székhely, törvényszék, sok fiaska's etc. dacára még ma sem magyarosodott meg. Ez nem azt jelenti, mintha a fentebb említett tényező magyar hazafisága kifogás alá esnék, de jelenti azt, hogy ezen tényezőknek nincs behatásuk a nemzeti érzés fejlesztésére. Amin-hogy Turóc-Szent-Márton, a legerősebb pánezláv-fászok megyei székhely. Viszont vannak a magyarságtól teljesen elszigetelt tót falvak, melyekben egy derék pap, vagy egy becsületesen dolgozó magyar tanító csodás eredményeket ért el. Csak ezek állják meg helyüket, a pap meg a tanító; a jó érzelmű tót községbe betolakodó pánezláv agitátort ilyen helyről a kisbíró is kitérítelheti; hát ha még a járás főbírájának is helyén van a szive s férfias, erőteljes karral öleli magához járása minden községét. Nem kell ott se a viczispán, se fináncz!

A vármegyei székhely fontossága.

A vármegye életére, ha az csakugyan autonóm vármegyei élet akar lenni, nem csekély fontosságú dolog az, hogy hol van

a vármegye székhelye. Ha a vármegyei élet a'att pusztán a központi hivatalok működését értjük, akkor a székhely lehet akármilyen kis falu. De ha azt értjük alatta, hogy a vármegye területén lakó közönség akarat, fejlődési, boldogulása vágyai a vármegye és az egész megyei közigazgatás tisztviselői által érvényesüljenek, akkor nem közömbös a székhely kérdése. Akkor a székhely olyan legyen, hogy abban és közvetlen vidékében a tisztviselői kar támaszát találja kötelességei teljesítésében; siker esetén buzdítást és elismerést, veszély idején bátorítást, szellemi és anyagi erősítést kaphasson. A közelmúltban, az alkotmány ellen intézett merényletek idején tünt ki ennek a ténynek jelentősége. Az ellentálló tisztviselők elszigetelve, kellő társadalmi erősítés nélkül kénytelenek voltak helyeiket elhagyni, s egy közönséges kalandor átvehette a székhelyen való uraimát. Akkor Aranyos-Maróth csak a darabont-főispánnak volt megye székhely; a valóságos autonóm vármegye szíveverése Léván és vidékén indult meg a százas bizottság működése által. Per'cula probant virum!

A vármegye urai.

Valamikor réges-régen csak a vármegye urai vezették a vármegye ügyeit, de az már elmúlt. Kossuth Lajos vetett annak véget, aki pedig maga is vármegyei nemesember volt és nagyon szerette a vármegyét. Azóta a vármegye egész közönsége gyakorolja az autonóm jogokat, már t. i. ha a székhelyhez hozzáférhet. Vannak azonban még olyan urak, akik azt hiszik, hogy még mindig ők a vármegye urai, és holmi szótöbbségre fittyet hányanak, mondván: „Szavazzatok, ameddig nektek tetszik, mi majd uralkodunk. Mi a vármegye nemcsak családaink ivadéka, mi alkotjuk a vármegyét.“ Talán szert mert így gondolkoznak, azért nyomorodott el a nép az ilyen urak kastélyai körül, azért nem tanul meg magyarul, nem tanul meg mást sem, hanem pálinkát iszik és Amerikáról ábrándozik. Igazán szerencse, hogy erre mifelénk a Garam völgyén nincsenek ilyen nemes urak.

A tisztújító szék elhalasztása.

A tisztújító szék elhalasztása ügyében az alispán a következő értesítést küldte a megyebizottság tagjaihoz: A vármegye törvényhatósági bizottsága folyó évi szeptember hó 26-án tartott évnegyedes közgyűlésében a tisztújítószék határnapját folyó hó 17-ére tűzte ki, de ezzel szemben Holló Sándor és társai, törvényhatósági bizottsági tagok indítványt nyújtottak be a tisztújító széknek elhalasztása iránt, mely indítvány a folyó hó 12-ére kitűzött rendkívüli közgyűlés tárgysorozatába lett felvéve, s így a tisztújító szék határnapja iránt ezen közgyűlés fog végleg határozni, mely elhatározásáról a törvényhatósági bizottságnak tagjait azonnal értesíteni fogom. Aranyosmarót, 1907. évi december hó 8. Simonyi Béla alispán. Ezzel kapcsolatban megjegyezzük, hogy a tisztújító gyűlés elhalasztásával — a tolyamodványok benyújtásának határnapját is változtatni kell.

1907 évi 3776 szám.

Tűzifa eladási hirdetemény.

A selmecbányai m. kir. erdőgazdagság D. gazdasági osztálya 3 erdőtag 11 és 14 számú erdőrészeiben készen kitermelt 826 ürm³ bükk, 181 ürm³ tölgy és 10³ nyír, vegyes hasáb és dorong tűzifa, a zsarnócai m. kir. erdőhivatal tanácstermében — **Zsarnócán 1907 évi december hó 16-án délelőtt 10 és fél órakor nyilvános írásbeli versenytárgyalás mellett eladatik.**

Kikiáltási ár: 1561 korona. — Bánatpénz: 160 korona.

Vásárolni szándékozók felhivatnak, hogy a bánatpénzzel és 1 koronás bélyeggel ellátott s kellően lepecsételt borítékba zárt írásbeli ajánlataikat, annak az ajánlatban való kijelentése mellett, hogy az árverési és szerződési feltételeket ismerik és magokat azoknak alávetik, legkésőbb a kitűzött óra előtt nyujtsák be, mert elkésett és távirati ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Szerződési feltételek az erdőhivatalnál tekinthetők meg.

Zsarnócán, 1907. évi november hó.

M. kir. erdőhivatal.

Bazár!

Karácsonyi-ujévi ajándékok legnagyobb választékban

Léván, Petőfi-utca 9 szám alatt kaphatók.

Mindennemű játékszerek u. m. önműködő gépkocsik, babák, babaszobabutorok, pneumatikus gyermekjátékok, türelem és társasjátékok, gyermekpuskák és kardok, zenejátékszerek, posztó és mache állatok stb. valamint bördíszműárak karácsonyfadíszek és egyéb cikkek nagy választékban **meglehető olcsó árakon kaphatók.**

Teljes tisztelettel
Springer Regina.

Knapp Dávid

mezőgazdasági és varrógép raktára LÉVÁN.

Piactéren — nagy kiterjedésű gépraktárom céljára — ujonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődő közönséget — vétel kötelezettsége nélkül is — mindenkor szívesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgállok.

HAZAI gyártmányú gépek

u. m. HOFHERR és SCHRANTZ féle gőzeséplő készletek, GANZ féle motorok minden nagyságban, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Varrógépek és Műhímezés

valódi első magyar szab. Adria-, Dürkopp- és Gasse-féle új Singer gépek igen csinos kiállítással 5 évi jótállás mellett minden hozzávalóval

Árak részletfizetésre:	korona
E.m. monopól., Dürkopp és Gasser új Singer varrógép	56-tól 76-ig
Új Singer medium iparogép állvánnyal	72-től 80-ig
Titania új nagy Singer 4-es iparos varógép	78-től 88-ig
Nagy Howe iparos varrógép	76-tól 80-ig
Valódi szabadalm. Adria családi varrógép	86-től 96-ig
láb és kézi hajtásra	96-től 100-ig
Körhajós családi (Ringschiff) gép	100-tól 120-ig
iparos (Ringschiff) gép	130-tól 150-ig
Valódi Dürkopp — központorsó — gép családi	120 korona
iparos	150 korona
Új Singer családi varrógép kézhajtásra	44 korona



Műhímezési készülék ára 4 korona.

Főraktár:

KERN TESTVÉREKNÉL, Léván.

Legjobb géptük, részek és hajók olcsón.

TIRGRAM-POK

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegeben —30, —60, 1.— és 2.— koronáé kapható

TIRGRAM TINKTURA

csakis Poloskák ellen üvegekben —40, —80, 120, 260 és 5.— koronáért kapható minden jobb, drogeriában, fűszer- és festék-kereskedésben, ahol Tiram P akátok ki v. n. n. k. függeszte. Üzjeljünk a „TIRGRAM” névre. Gyár: Budapest, IV. ker., Károly utca 1.

Kapható Léván: Klein Benő, Silbinger Zsigmond, Wiheim Gizella, Blum R., Kertész Lajos, Knapp Ignác.

Magy. kir. dohány, szivar, lőpor és kártya-árulás. Első gazdasági és varrógép-, koszoru-, fa- és érczkeperső raktára.

Az arany kaszához. Folyékony arany és ezüst festékek

Kern Testvérek Léván.

Ajánlják dusan berendezett vas-, fűszer-, csemege-, festék-, ke. kőtő árak- gazdasági- és kerti-magvak, vadászati eszközök, hangszerek, igen finom hurok, varró gépek öt évi jótállás mellett, gazdasági gépek és géprészek. Szerszám: asztalos, bádogos, gépész, lakatos, kovács, kádár, kerékgyártó, ács, esztergályos, cipész, házi és gazdaság részére, tengelyek, ekerészek, valódi Fischer-féle reszelők és ráspolók, lőszór-, afrik Afripuo és tengeri fű, épület- és butor vasalások, finom kávé, cukor, tea, rum, likőrök, cognac, fehér és vörös bor, valódi Meidinger-féle és öntött vas-kályhakkal felszerelt raktárakat.

Vidéki megrendelések legnagyobb figyelemmel és gyorsan teljesítetnek, új képes árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

Művelt családoknál legbecsebb ajándék a **könyv**

karácsonyi és újévi ajándéku

Költemények, Disművek, Utli irások, Emlékkönyvek, Ifjusá iratok, Képes- és Imakönyve **maradandó becszel birnak.**

Nagy választékban kaphatók **Nyitrai és Társ**

könyv-, papir- és zenemű kereskedésében Léván.

Irodalmi árjegyzék ingyen és bérment